

Contra la pena de mort

núm. 13

Quaderns
de Pau
i Solidaritat

ÍNDEX

HISTÒRIA DE LA PENA DE MORT	4
LA PENA DE MORT A ESPANYA	5
DATES I XIFRES SOBRE LA PENA DE MORT	7
MÈTODES D'EXECUCIÓ	9
PER QUÈ AMNISTIA INTERNACIONAL S'OPOSA A LA PENA DE MORT?	10
RECALL DE CITACIONS SOBRE LA PENA DE MORT	13
QUÈ POTS FER CONTRA LA PENA DE MORT?	25

Autors: Amnistia Internacional
de Balears
Edita: Direcció General de
Cooperació. Conselleria de
Benestar Social. Govern de les Illes
Balears.
Disseny i maquetació: ESMENT
Imprimeix: Impremta ESMENT,
Centre Especial de Treball
d'AMADIP
Dip. legal

La pena de mort és la violació més extrema dels drets humans i atempta contra el dret a la vida, proclamat en la Declaració universal de drets humans. La pena de mort és discriminatòria i a vegades s'usa de forma desproporcionada contra els més desfavorits econòmicament, les minories i els membres de comunitats racials, ètniques i religioses. Amnistia Internacional (AI) continua exigint de forma incondicional l'abolició mundial de la pena de mort.

HISTÒRIA DE LA PENA DE MORT

La pena de mort ha existit des dels temps més remots.

Històricament, la justícia i l'oportunitat d'aplicar-la, arreu del món, no havien estat mai discutides. Així, Plató admet la pena de mort per als incorregibles. Segons ell, quan el legislador es convenç que un criminal (malalt de l'ànima) és incurable, no ha d'evitar-li l'aplicació de la pena de mort, ja que, d'una banda, la vida no és un estat avantatjós per als incurables i, d'u-

na altra banda, es fa un doble servei a la societat, perquè la pena de mort la neteja de mals súbdits i serveix d'exemple...

No va ser fins al segle XVIII, sobretot gràcies a la Il·lustració, que es van començar a alçar les primeres veus crítiques, els quals en un principi inciden més en l'abús que se'n feia i els mètodes cruels que s'aplicaven que no pas en el caire podríem dir que abolicionista. En aquest context, a les darreries del segle, Beccaria va publicar el «Tractat dels delictes i les penes». Fins aleshores, s'havia aplicat com a pena per a molts de delictes, i de les formes més espantoses: desmembrament estirat per cavalls, empalament, coccí, ofegament, etc. El repertori de crueltats, amb múltiples variants cada una d'elles, era inacabable.

De fet, la pena de mort habitualment consistia en una tortura més o menys perllongada que no s'acabava fins que el condemnat moria.

Manifestació de protesta a Colòmbia davant el consolat de Nigèria

Amb l'aparició de la guillotina, un aparell que «sense fer patir fa saltar el cap en un obrir i tancar d'ulls» (segons va explicar el Dr. Guillotin a l'Assemblea Nacional francesa el 1789) es va fer un gran pas en la humanització de la pena ja que s'arraconaren progressivament els mètodes més cruels d'execució.

Durant el segle XIX, tot i que amb importants retrocessos, es pot dir que la història de la pena de mort és la història de la seva abolició (en alguns estats alemanys el 1848, a Grècia el 1862).

Amb la mateixa finalitat de reduir els patiments dels condemnats, a Espanya es va anar imposant l'ús del garrot. Va ser introduït en el Codi Penal el 1822, i a partir de 1828 va substituir de forma sistemàtica l'ús de la forca.

El seu origen, temps enrere, era una corda que es garrotava (s'estrenyia mitjançant un pal) i que provocava la mort per ofegament. Amb el pas dels anys es va perfec-

cionar i va acabar sent un aparell metàl·lic que, aguantant el coll pel davant amb un collarí, produïa la mort per l'enfonsament de les vèrtebres cervicals. El 1974, encara es van executar dues persones així: Puig Antich a Barcelona i Heinz Chez a Tarragona.

Els seus botxins van ser Antonio López Guerra, de Badajoz, i José Monero Renomo, de Sevilla, els quals s'havien presentat a les places d'executors de sentències publicades en el BOE del 7 d'octubre de 1948.

LA PENA DE MORT A ESPANYA

A Espanya, les últimes execucions es van dur a terme al setembre de 1975. Dos militants d'ETA i tres del FRAP van ser afusellats, sense que això comportàs una minva dels atemptats terroristes.

L'any anterior, havien estat executats amb garrot Salvador Puig Antich a Barcelona i Heinz Chez a Tarragona.

La constitució de 1978 va abolir la pena de mort, llevat dels casos que la legislació militar establia en temps de guerra. El Codi Penal Militar preveia la pena de mort

Suzanne Carter en el centre del cercle de silenci de denúncia

per a casos com ara traïció, rebel·lió militar, espionatge, sabotatge o crims de guerra.

El 1995, després d'una llarga campanya d'Amnistia Internacional, de les accions de diferents organitzacions socials i d'iniciatives individuals, i amb l'acord final de tots els partits polítics es va abolir finalment també la pena de mort de la legislació militar.

L'abolició de la pena de mort a Espanya no és absoluta, ja que la Constitució espanyola segueix dient, a l'article 15, que queda abolida «excepte en aquells casos que pugui establir el codi de justícia militar en temps de guerra».

Això vol dir que encara que la pena de mort hagi estat abolida de la llei militar en tots els casos, reintroduir-la per a determinats delictes en temps de guerra no seria inconstitucional.

Modificar aquest article és tècnicament difícil, atesa la complexitat que representa seguir estrictament el procés previst (aprovació de la reforma tant al Congrés com al Senat amb almenys dos terços, formació d'unes corts constituents encarregades d'elaborar el text modificat, sotmetiment a referèndum de les reformes i convocatòria de noves eleccions i aprovació per part de les cambres constituïdes del text definitiu).

Hi ha, però, precedents de reforma de la Constitució que s'han efectuat sense executar tots els passos tècnicament necessaris d'acord amb un consens generalitzat.

Tanmateix, plantejar la reintroducció de la pena de mort en el Codi Militar per a delictes comesos en temps de guerra, tot i no violar l'article 15 de la Constitució, aniria contra el Segon Protocol del Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics, signat per Espanya. Aquest compromís dificultaria fer marxa enrere, però, malauradament, els estats no sempre respecten tots els tractats internacionals que signen.

Manifestants, el dia abans de l'execució

DATES I XIFRES SOBRE LA PENA DE MORT

Països abolicionistes i retencionistes (dades de 2002)

Més de la meitat dels països del món han abolit la pena de mort en la seva legislació o en la pràctica.

74 països i territoris han abolit la pena de mort per a **tots els delictes**.

15 països han abolit la pena de mort per a tots els delictes excepte per als més greus, com ara els comesos en temps de guerra.

22 països es poden considerar com a **abolicionistes de fet**: en la seva legislació mantenen la pena de mort, però no han portat a terme cap execució en els últims 10 anys o més.

Això suposa un total de 111 països que han abolit la pena de mort en la seva legislació o en la pràctica.

Hi ha 84 països que **retenen** i utilitzen la pena de mort, però el nombre real de països que executen presos al llarg d'un any concret és molt inferior.

Cap a l'abolició de la pena de mort a escala mundial

Des del 1976, una mitjana de més de tres països l'any ha abolit la pena de mort en la seva legislació o, havent-la abolit per a delictes comuns, també han procedit a abolir-la per a tots els delictes.

Des del 1990, més de 30 països i territoris han abolit la pena de mort per a delictes comuns o per a tots els delictes. Entre aquests, hi figuren països d'Àfrica (Angola, Maurici, Moçambic i Àfrica del Sud, per exemple), d'Amèrica (Canadà i Paraguai), Àsia (Cambotja, Hong Kong i Nepal), d'Europa (Azerbaidjan, Bulgària, Xipre, Estònia, Geòrgia, Letònia, Lituània, Moldàvia i Polònia), i del Pacífic (Nova Zelanda).

Iniciatives per restablir la pena capital

Una vegada que s'ha abolit la pena de mort, rarament es restableix. Des del 1985, més de 40 països han abolit la pena de mort en la seva legislació o, després d'haver-la abolit prèviament per a delictes comuns, han procedit a abolir-la per

Cercle de silenci
de denúncia

a tots els delictes. Durant aquest mateix període, tan sols 4 països abolicionistes

han restablert la pena de mort. Un d'ells, Nepal, l'ha tornada a abolir des d'aleshores, i un altre, Filipines, ha reprès les execucions. En els altres dos països (Gàmbia i Papua Nova Guinea) no s'ha portat a terme cap execució.

Sentències de mort i execucions

Segons la informació recollida per l'organització, durant el 2001 foren executats almenys **3.048** presos en 31 països, i **5.625** foren condemnats a mort en 68 països.

Aquestes xifres es refereixen només als casos que ha conegut Amnistia Internacional; és gairebé segur que les xifres reals són superiors.

Com en anys anteriors, la majoria de les execucions registrades es van produir en un petit nombre de països. L'any 2001, el 90 per cent de totes les execucions conegudes varen tenir lloc a Aràbia Saudita, la Xina, els Estats Units i Iran.

Segons els informes rebuts per Amnistia Internacional, a la Xina es van dur a terme com a mínim **2.468** execucions, almanco **139** a Iran, **79** a Aràbia Saudita i **66** als Estats Units.

La pena de mort als EUA

El 2001 als Estats Units es van executar **66** presos: això vol dir que el nombre total d'executats des que el 1977 es va reinstaurar la pena de mort arriba als **749**.

L'1 de gener de 2002, més de **3.700** presos estaven condemnats a mort.

Actualment, 38 dels 50 estats dels EUA inclouen en la seva legislació la pena de mort; la legislació federal civil i militar dels EUA també estableix la pena de mort.

Segons un estudi del 1987, 350 persones condemnades a mort als Estats Units entre 1900 i 1985 eren innocents dels càrrecs que se'ls imputaven. 23 varen ser finalment executades.

L'aplicació de la pena de mort als menors

Els tractats internacionals per protegir els drets humans prohibeixen condemnar a mort tota persona menor de 18 anys en el moment de cometre el delictes. Tant el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics com la Convenció Americana sobre Drets Humans i la Convenció de l'ONU sobre els Drets del Nen inclouen disposicions a aquest efecte. Més de 110 països en la legislació dels quals s'estableix la pena capital per a almenys alguns delictes disposen de lleis que exclouen específicament l'execució de menors o s'espera d'ells que així ho facin, ja que són parts d'un dels tractats anteriorment citats. No obstant això, en un reduït nombre de països segueix executant-se delinqüents menors d'edat.

Segons els informes, des del 1990, set països han executat presos que eren menors de 18 anys en el moment del delictes: República Democràtica del Congo, Iran, Nigèria, Pakistan, Aràbia Saudita, EUA i Iemen. La majoria de les execucions de delinqüents juvenils de les quals es té coneixement es van produir als EUA (15 des del 1990).

Segons la informació que va rebre

Amnistia Internacional, l'any 2001 es van produir tres execucions de menors: una a Iran, una a Pakistan i una als EUA.

MÈTODES D'EXECUCIÓ

La pena de mort significa, per a l'estat, cometre més severament el mateix delictes que la llei castiga. Pràcticament tots els ordenaments jurídics estableixen la sanció més dura per a l'homicidi deliberat i premeditat; tot i això, no hi ha forma més premeditada ni a sang freda de donar mort a un ésser humà que mitjançant una execució, i és impossible trobar una manera d'executar una persona que no sigui ni cruel, ni inhumana ni degradant.

L'execució, com la tortura física, implica una agressió deliberada a un pres, independentment del mè-

tode que s'utilitzi. Els mètodes d'execució més comuns són la forca, l'afusellament i la injecció letal, però també s'empra l'electrocució, la decapitació i la lapidació, i hi ha codis penals que preveuen també l'execució per gas letal.

PER QUÈ AMNISTIA INTERNACIONAL S'OPOSA A LA PENA DE MORT?

La pena de mort és una violació dels drets humans que, a diferència d'altres violacions (tortura, execucions extrajudicials, desaparicions, etc.) no s'oculta ni es nega, al contrari, forma part de les lleis del país que l'aplica.

La pena de mort és la màxima negació dels drets humans perquè viola el dret fonamental a la vida proclamat a la Declaració universal dels drets humans. És la pena cruel, inhumana i degradant per excel·lència.

- No serveix per reduir la delinqüència ni la violència política, mai no se n'ha demostrat l'eficàcia en aquest sentit.
- És discriminatòria: sovint es fa servir contra els més pobres, o con-

tra membres de minories de determinades comunitats racials, ètniques o religioses.

- És un instrument de repressió política: els que estan al poder la fan servir per eliminar els seus opositors.
- És irreversible: més d'un cop s'ha executat algú que posteriorment s'ha demostrat que era innocent.
- És arbitrària: els motius pels quals pot ser aplicada són heterogenis segons els països: blasfèmia, delictes econòmics, mercat negre, prostitució, a més dels delictes violents com assassinat, violació o atracament.
- Degrada tots els implicats: és un acte de violència extrema, i la violència tendeix a generar més violència.

Presons de Filipines

Nova York pels drets humans a Colòmbia

L'argument de la dissuasió

Els estudis científics realitzats al voltant de la pena de mort mai no han pogut trobar proves convincentes que demostrin que la pena capital té més poder dissuasiu que altres càstigs. L'últim estudi sobre la relació entre la pena de mort i els índexs d'homicidis, elaborat per l'ONU el 1988 i actualitzat el 1996, arribava a la conclusió següent: «Aquesta investigació no ha pogut aportar una demostració científica que les execucions tin-

guin un major poder dissuasiu que la reclusió perpètua. I no és probable que aquesta demostració s'aconsegueixi. El total de les proves continuen sense proporcionar un suport positiu a la hipòtesi de la dissuasió».

L'efecte de l'abolició en els índexs de criminalitat

En l'estudi de l'ONU que s'ha esmentat més amunt, en analitzar les dades sobre la relació entre els canvis en l'aplicació de la pena de mort i els índexs de criminalitat, es diu: «El fet que totes les proves continuïn apuntant en la mateixa direcció és un argument convincent a priori que els països no han de témer canvis sobtats i greus en la corba de delinqüència si redueixen la seva confiança en la pena de mort.»

Les xifres més recents recopilades en països en què no existeix la pena capital no demostren que l'abolició hagi produït efectes negatius en la societat. A Canadà, per exemple, l'índex d'homicidis per 100.000 habitants va disminuir d'un 3,09 el 1975, un any abans de l'abolició de la pena de mort pel delicte d'assassinat, fins a un 2,41 el 1980, i des d'aleshores s'ha mantingut relativament estable. El 1993, 17 anys després de quedar

abolida la pena capital, l'índex d'homicidis era del 2,19 per 100.000 habitants, un 27 per cent inferior al del 1975. El nombre total d'homicidis sobre els quals es va informar el país va experimentar un descens el 1993 per segon any consecutiu.

Execució d'innocents

Mentre la pena de mort continuï sent vigent, el risc d'executar innocents mai no es podrà evitar.

Segons un estudi realitzat el 1987, 350 persones condemnades a mort als Estats Units per delictes punibles amb la pena capital entre el 1900 i el 1985 eren innocents dels càrrecs que se'ls havia imputat. Una part d'aquestes persones es van deslliurar de ser executades en l'últim moment, però n'hi va haver 23 que finalment varen ser ajusticiades.

Un informe del Congrés dels Estats Units elaborat pel Subcomitè de la Cambra sobre Drets Civils i Constitucionals, publicat a l'octu-

bre de 1993, esmentava els noms de 48 homes condemnats a mort, els quals, des del 1972, havien sortit en llibertat dels corredors de la mort de les presons nord-americanes. L'informe culpava de la situació les salvaguardes legals inadequades per evitar execucions errònies i detallava nombroses deficiències inherents del sistema de justícia penal. L'informe conclouia: «Atesa l'experiència anterior, un nombre important de condemnats a mort en realitat són innocents, i hi ha un gran risc que alguns d'ells siguin executats.»

El governador de l'Estat d'Illinois, George Ryan, va declarar una suspensió de les execucions al gener del 2000. La seva decisió es va produir després de l'exoneració del tretzè condemnat a mort que, segons es va saber, havia estat declarat culpable per error a l'Estat des que es va restablir la pena de mort el 1977. Durant el mateix període havien estat executats altres 12 presos.

La policia impedeix l'apropament dels manifestants a l'entrada de la presó

En anunciar la suspensió de les execucions, el governador Ryan va dir: «No puc donar suport a un sistema que, en la seva aplicació, ha demostrat estar plagat d'errors i s'ha apropiat tant al més terrible dels malsons: l'Estat segant vides innocents... Fins que no pugui estar segur que tot condemnat a mort a Illinois és sens dubte culpable, fins que no tingui la certesa moral que a cap home ni cap dona innocent li serà administrada la injecció letal, ningú no s'enfrontarà a aquesta sort.»

Reclamant l'abolició: cap a una societat desprotegida?

Quan Al defensa l'abolició de la pena de mort no planteja que la societat hagi d'estar desprotegida contra els actes criminals. La protecció és necessària, però, en canvi, no ho és la pena de mort.

Sociòlegs i criminòlegs coincideixen que la continuïtat de la pena de mort fins i tot podria dificultar la protecció de la societat contra els actes criminals, ja que l'ús d'a-

quest recurs extrem constitueix una falsa solució a problemes originats per una diversitat de factors.

De vegades, es vol justificar el manteniment de la pena de mort per als casos especials, com ara el terrorisme o la violència política. Al no té proves que l'ús de la pena de mort hagi dissuadit els terroristes. I els psiquiatres que han estudiat el tema de la pirateria aèria aconsellen enèrgicament que la pena de mort no sigui exigida en aquests casos, precisament perquè fan més espectacular el delictes i atreuen una major atenció sobre els seus autors.

RECULL DE CITACIONS SOBRE LA PENA DE MORT

«Un assassí és un home més un assassinat. La veritable justícia s'assoleix quan el jutge castiga l'assassinat i rehabilita l'home.»

V. R. Krishna, exmagistrat del Tribunal Suprem, Índia. (1)

«Tot i que sóc una persona el marit i la sogra de la qual han mort assassinades, estic fermament i inequívocament en contra de la pena de mort. (...) Un mal no es repara

amb un altre mal fet en represàlia. La justícia mai no progressa prenent la vida a un ésser humà. L'assassinat legalitzat mai no contribueix al reforçament dels valors morals.»

Coretta Scott King, vídua de Martin Luter King Jr., EUA. (1)

«Per més acurades que puguin ser les garanties processals erigides per la llei abans que pugui imposar-se la pena de mort, és impossible eliminar el risc d'un error judicial.»

P. N. Bhagwati, expresident del Tribunal Suprem, Índia. (1)

«Sol·licitaré l'abolició de la pena de mort mentre no se'm demostri la

infal·libilitat dels judicis humans.»

Marquès de Lafayette, França. (1)

«El que més em preocupa ara no és la compassió cap a l'assassí, sinó el fet que la societat consideri acceptable la venjança com a mòbil de conducta col·lectiva. Si això és el que escollim, extingirem part d'aquesta esperança i confiança en nosaltres mateixos i en els altres que han caracteritzat la nostra maduració com a persones lliures.»

Pierre Elliot Trudeau, exprimer ministre de Canadà. (1)

«Considero la pena de mort com una institució cruel i immoral que socava les bases morals i jurídiques de la societat. L'estat (...) s'atribueix

el dret de dur a terme l'acte més terrible i irreversible: la privació de la vida. Un estat així no pot esperar una millora de l'atmosfera moral del país. Rebutjo la idea que la pena de mort tingui algun efecte dissuasori essencial sobre els potencials delinqüents. Estic convençut que el contrari és cert: que la barbàrie engendra més barbàrie.»

Andrei Sajarov, URSS. (1)

«Si volem ser sincers en els nostres esforços per reduir la violència, hi ha un tipus de violència que sens dubte podem eliminar. És la mort de criminals a mans de l'estat. La qüestió és com aprendrà la gent a respectar més la vida, mitjançant l'amenaça o l'exemple? I la resposta uniforme de la història, dels estudis comparatius i de l'experiència és que l'home és un animal emulador.»

Norval Morris i Gordon Hawkins, criminòlegs, EUA. (1)

«La pena capital no pot ni prevenir el crim ni reformar els criminals. És un càstig completament negatiu. Només pot satisfer el desig de venjança de la família de la víctima i del públic. De cap manera pot fomentar la justícia social ni el sentiment d'humanitat.»

Wu Shu-chen, parlamentari del Partit Demòcrata Progressista, Taiwan. (1)

«La forma com històricament hem dut a terme les execucions als EUA sembla que ha contribuït lleugerament però de manera significativa a l'augment dels homicidis.»

William J. Bowers i Glenn L. Pierce, criminòlegs, EUA. (1)

«El patíbul no és només un instrument de mort sinó també un símbol. El símbol del terror, de la crueltat i del menyspreu per la vida; és el denominador comú de la ferocitat primitiva, del fanatisme medieval i del totalitarisme modern.»

Arthur Koestler, escriptor. (1)

«Quina mena de societat és aquesta que no coneix un millor instrument per a la pròpia defensa que el botxí?»

Karl Marx (1)

«M'oposo a la pena de mort, igualment que la majoria dels meus col·legues, més antics i amb més experiència, simplement perquè mantenir-la impedeix les reformes necessàries per augmentar l'eficàcia de la justícia penal.»

Robert Mark, excomissari cap de la Policia Metropolitana, Regne Unit. (1)

«Què és llavors la pena capital sinó el més premeditat dels assassinats, el qual no es pot comparar amb

cap acte criminal, per més calculat que sigui? Perquè hi hagués una equivalència, la pena de mort hauria de castigar un criminal que hagués avisat la seva víctima del dia que li infligiria una mort horrible i que a partir d'aquell moment l'hagués tancada sota el seu control durant mesos.»

Albert Camus, *Reflexions sobre la guillotina*, 1957. (1)

«Cas rere cas, les decisions sobre qui ha de morir i qui ha de viure depenen, no de la naturalesa del delicte que s'imputa a l'acusat, sinó de la naturalesa de l'assistència lletada que rep.»

Col·legi d'Advocats dels EUA. (1)

«També és cert que el pes de la pena capital recau sobre els pobres, els ignorants i els membres més desfavorits de la societat.»

Thurgood Marshall, magistrat de la Cort Suprema, EUA. (1)

«El fonament moral sobre el qual s'ha d'edificar la societat és que l'assassinat, no importa per part de qui ni en quines circumstàncies, és intolerable. I això inclou el govern.»

Pena de muerte. Helen Prejean. Ediciones B, 1996.

«La pena de mort, que confon l'a-

bolició del delicte amb l'abolició del delinqüent, no em sembla compatible amb cap consideració profunda dels drets fonamentals, el primer dels quals és el dret a viure.»

Fernando Savater. *El País*, 15-7-93

«En la pràctica s'ha demostrat que l'establiment de la pena de mort, o de la seva abolició, no tenen efectes transcendents en una minva o un augment dels crims. Sóc totalment enemic d'aquesta pena i, no cal dir, ja que és obvi, que la meua actitud s'accentua, a més, quan es tracta de delictes sense culpabilitat, particularment els anomenats delictes socials i polítics.»

Manuel Jiménez de Parga. Citat per Tomàs Roig. (2)

«Ningú no és ningú per disposar de la vida i la mort d'un altre, i aquell que ho fa actua mogut per passions que els poders constituïts no es poden permetre. Em sembla contrari als interessos d'una autèntica justícia respondre a consciència, lúcidament, amb el mateix gest que té el delinqüent que mata per mòbils egoistes o el terrorista que, per nobles que siguin els seus ideals, cau en la trampa d'acudir a la violència. Hi ha una violència instaurada que la pena de mort alimenta, i això és greu. De fet és

greu, en termes generals, tot allò que no permet una rectificació; més ho ha de ser quan hi ha una vida humana en joc.»

Manuel de Pedrolo. (2)

«No tan sols no en sóc partidari, sinó que em repugna resoltament.»

Pere Calders. (2)

«La gravetat de la pena de mort radica en el dret que confereix als

homes a la supressió de la vida, però també radica en l'aberració moral que comporta l'acceptació d'aquest procediment.»

Joan Coromines. (2)

(1) Cuando es el estado el que mata. Amnistia Internacional. Madrid: Edai, 1989

(2) No a la pena de mort. Barcelona: Pax Christi, març de 1975

PAÏSOS I TERRITORIS ABOLICIONISTES PER A TOTS ELS DELICTES

PAÍS	ABOLICIÓ PER A TOTS ELS DELICTES	ABOLICIÓ PER ALS DELICTES COMUNS	ÚLTIMA EXECUCIÓ
ALEMANYA	1987		
ANDORRA	1990		1943
ANGOLA	1992		
AUSTRÀLIA	1985	1984	1950
ÀUSTRIA	1968	1950	1950
AZERBAIDJAN	1998		1993
BÈLGICA	1996		1950
BULGÀRIA	1998		1989
CAP VERD	1981		1835
CAMBOTJA	1989		
CANADÀ	1998	1976	1962
COLÒMBIA	1910		1909
COSTA D'IVORI	2000		

PAÏSOS I TERRITORIS ABOLICIONISTES PER A TOTS ELS DELICTES

PAÍS	ABOLICIÓ PER A TOTS ELS DELICTES	ABOLICIÓ PER ALS DELICTES COMUNS	ÚLTIMA EXECUCIÓ
COSTA RICA	1877		
CROÀCIA	1990		
DINAMARCA	1978	1933	1950
EQUADOR	1906		
ESLOVÈNIA	1989		
ESPANYA	1995	1978	1975
ESTAT VATICÀ	1969		
ESTÒNIA	1998		1991
FINLÀNDIA	1972	1949	1944
FRANÇA	1981		1977
GEÒRGIA	1997		1994 N
GRÈCIA	1993		1972
GUINEA BISSAU	1993		1986 N
HAITÍ	1987		1972 N
HONDURES	1956		1940
HONGRIA	1990		1988
IRLANDA	1990		1954
ISLÀNDIA	1928		1830
ILLES MARSHALL			Ind.
SALOMÓ		1966	Ind.
ITÀLIA	1994	1947	1947
KIRIBATI			Ind.
LIECHTENSTEIN	1987		1785

LITUÀNIA	1998		1995
LUXEMURG	1979		1949
MACEDÒNIA	1991		
MALTA	2000	1971	1943
MAURICI	1995		1987
MICRONÈSIA			Ind.
MOLDÀVIA	1995		
MÒNACO	1962		1847
MOÇAMBIC	1990		1986
NAMÍBIA	1990		1988 N
NEPAL	1997	1990	1979
NICARAGUA	1979		1930
NORUEGA	1979	1905	1948
NOVA ZELANDA	1989	1961	1957
PAÏSOS BAIXOS	1982	1870	1952
PALAU			
PANAMÀ			1903 N
PARAGUAI	1992		1928
POLÒNIA	1997		1988
PORTUGAL	1976	1867	1849 N
REGNE UNIT	1998	1973	1964
REPÚBLICA TXECA	1990		
REPÚBLICA DOMINICANA	1966		
REPÚBLICA ESLOVACA	1990		
ROMANIA	1989		1989
SAN MARINO	1865	1848	1468 N

PAÏSOS I TERRITORIS ABOLICIONISTES PER A TOTS ELS DELICTES

PAÍS	ABOLICIÓ PER A TOTS ELS DELICTES	ABOLICIÓ PER ALS DELICTES COMUNS	ÚLTIMA EXECUCIÓ
SÃO TOMÉ PRÍNCIPE	1990		Ind.
SEYCHELLES	1993		Ind.
SUD-ÀFRICA	1997	1995	1991
SUÈCIA	1972	1921	1910
SUÏSSA	1992	1942	1944
TIMOR ORIENTAL	1999		
TURKMENISTAN	1999		
TUVALU			Ind.
UCRAÏNA	1999		
URUGUAI	1907		
VANUATU			Ind.
VENEÇUELA	1863		
DJIBOUTI	1995		Ind.

ABOLICIONISTES NOMÉS PER A DELICTES COMUNS

Països i territoris que mantenen la pena de mort només per a delictes excepcionals, com els previstos en el codi penal militar o en circumstàncies excepcionals.

PAÍS	DATA ABOLICIÓ	ÚLTIMA EXECUCIÓ
ALBÀNIA	2000	
ARGENTINA	1984	
BOLÍVIA	1994	1974
BÒSNIA I HERCEGOVINA	1997	
BRASIL	1979	1855
XIPRE	1983	1962
EL SALVADOR	1983	1973 N
FIJI	1979	1964
ILLES COOK		
ISRAEL	1954	1962
LETÒNIA	1999	1996
MÈXIC		1937
PERÚ	1979	1979

Ind. = sense execucions des de la independència

N = data de l'última execució que es coneix

ABOLICIONISTES DE FET

Països que mantenen la pena de mort per als delictes comuns però no han executat ningú durant els últims 10 anys

PAÍS	DATA ÚLTIMA EXECUCIÓ
BRUNEI	1957
BURKINA FASO	1988
BHUTAN	1964
CONGO (República)	1982
GÀMBIA	1981
GRANADA	1978
MADAGASCAR	1958
MALDIVES	1952
MALI	1980
NAURU	Ind.
NÍGER	1976
PAPUA NOVA GUINEA	1950
REPÚBLICA CENTREAFRICANA	1981
SAMOA	Ind.
SENEGAL	1967
SRI LANKA	1976
SURINAM	1982
TOGO	
TONGA	1982
TURQUIA	1984

PAÏSOS QUE MANTENEN LA PENA DE MORT PER A DELICTES COMUNS

AFGANISTAN	KIRGUIZISTAN
ALGÈRIA	KUWAIT
ANTIGUA I BARBUDA	LAOS
ARÀBIA SAUDITA	LESOTHO
ARMÈNIA	LÍBAN
AUTORITAT PALESTINA	LIBÈRIA
BAHAMES	LÍBIA
BAHRAIN	MALÀISIA
BANGLADESH	MALAWI
BARBADOS	MARROC
BELIZE	MAURITÀNIA
BENÍN	MONGÒLIA
BIELORRÚSSIA	MYANMAR
BOTSWANA	NIGÈRIA
BURUNDI	OMAN
CAMERUN	PAKISTAN
TXAD	QATAR
XILE	RWANDA
XINA	SAINT VINCENT I GRENADINAS
COMORES	SAINT CHRISTOPHER I NEVIS
CONGO (República Democràtica)	SAINT LUCIA
COREA DEL NORD	SIERRA LEONE
COREA DEL SUD	SINGAPUR
CUBA	SÍRIA

DOMINICA	SOMÀLIA
EGIPTA	SWAZILÀNDIA
EMIRATS ÀRABS UNITS	SUDAN
ERITREA	TAILÀNDIA
ESTATS UNITS D'AMÈRICA	TAIWAN
ETIÒPIA	TANZÀNIA
FEDERACIÓ RUSSA	TADJIKISTAN
FILIPINES	TRINITAT I TOBAGO
GABON	TUNÍSIA
GHANA	UGANDA
GUATEMALA	UZBEKISTAN
GUINEA	VIETNAM
GUINEA EQUATORIAL	IEMEN
GUYANA	IUGOSLÀVIA
ÍNDIA	ZÀMBIA
INDONÈSIA	ZIMBABWE
IRAK	
IRAN	
JAMAICA	
JAPÓ	
JORDÀNIA	
KAZAKHSTAN	
KÈNIA	

QUÈ POTS FER CONTRA LA PENA DE MORT?

La lluita contra la pena de mort és un treball constant entre els activistes d'Amnistia Internacional, que ens oposam a totes les execucions i totes les condemnes a mort i, a més, duim a terme campanyes per tot el món per assolir canvis legislatius en aquells països que encara mantenen la pena de mort. L'any 1999, la secció espanyola d'Amnistia Internacional va posar punt final a la campanya «Moratòria 2000: per un mil·lenni sense pena de mort», després d'aconseguir més de 75.000 signatures contra la pena capital. En tot el món se'n recolliren més de 3 milions.

Uneix-te a la Xarxa d'Acció Urgent: escriu una carta, salva una vida.

Quan Amnistia Internacional té notícia que una o més persones es troben en extrema situació de risc, activa una xarxa integrada per desenes de milers de persones a tot el món que posen en comú la seva capacitat de pressió enviant cartes, faxos i missatges de correu al més ràpid possible al país de què es tracti.

La primera Acció Urgent es va emetre el 1973, en defensa d'un professor brasiler, Luiz Rossi, que corria greu risc de ser torturat. Les autoritats no permetien als seus familiars visitar-lo... fins que van començar a arribar cartes. Encara que no es va tornar a saber de moltes persones posades en custòdia policial durant el règim militar brasiler, Rossi va ser finalment posat en llibertat a l'octubre d'aquell 1973.

Hi ha altres figures conegudes a favor de les quals s'han emès Accions Urgents, com Vaclav Havel o la premi Nobel de la Pau Aung Sang Suu Kyi, però la majoria de les crides que envien col·laboradors i simpatitzants d'Amnistia Internacional s'escriuen a favor d'homes i dones corrents, a vegades nens inclosos, per als qui no caure en l'oblit pot arribar a significar la frontera entre la vida i la mort.

Una d'aquestes persones corrents és Safiyya Hussaini, condemnada a mort per lapidació l'any 2002 a Nigèria i a qui, enmig d'una gran mobilització mundial a favor seu, es va comutar la pena. Condemnada per adulteri en un procés injust que a la vegada posava de manifest la discriminació actual per gènere en alguns països, el seu cas no és únic: des de 2000, en diversos estats del nord de Nigèria s'han aplicat penes com la lapidació o amputacions de membres sota la llei de la sharia per adulteri o per tenir relacions sexuals prematrimonials, entre altres delictes. Amnistia Internacional va recollir més de 650.000 firmes només a Espanya i va donar la benvinguda a l'absolució de Safiyya, però malauradament hi ha més Safiyyas a Nigèria, hi haurà més casos de lapidació, flagel·lació i amputació si no es canvien les lleis i per això la pressió de tothom segueix sent necessària fins que desapareguin de l'aplicació de la llei sharia les violacions de drets humans com la discriminació pel fet de ser dona o per l'origen social, o la falta de garanties

per a un judici injust, o l'aplicació de la pena de mort i els càstigs corporals que constitueixen un tracte cruel, inhumà o degradant.

Amnistia Internacional ha pogut comprovar que en aproximadament una tercera part dels casos s'ha produït una millora en la situació de les víctimes. Una crida ràpida és una de les coses més efectives que pot fer un simpatitzant individual per ajudar els qui corren perill de sofrir tortures o maltractaments, o presos les vides dels quals estan amenaçades.

Per entrar en la Xarxa d'Accions Urgents, pots escriure a

També et pots adreçar als grups locals d'AI a les Balears:

Equip Pena de Mort

AI-EIVISSA

Apartat de Correus 1424

AMNISTIA INTERNACIONAL

07800 Eivissa (Balears)

Secretariat Estatal

c/ Fernando VI, 8, 1r esq.

AI-MENORCA

28004 Madrid · Espanya

Apartat de Correus 855

Telèfons

07760 Ciutadella (Balears)

902 119 133 (informació general)

91 310 12 77 (altres)

AI-MALLORCA

Fax

C/ de Sant Miquel, 26, 1r pis

34 91 319 53 34

Sant Miquel, 26 (oficina B)

Adreça electrònica:

07002 Palma (Balears)

amnistia.internacional@a-i.es

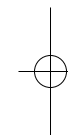
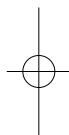
aimallorca@mallorcaweb.net

pena.muerte@a-i.es

Uneix-te a Amnistia Internacional

Pots col·laborar amb Amnistia Internacional fent-te soci/sòcia, realitzant un donatiu per a les nostres campanyes, participant com a voluntari/ària en els nostres grups locals... Si vols informació sobre com col·laborar amb nosaltres, pots telefonar al 902 119 133 o connectar-te a <<http://www.a-i.es>>.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria de Benestar Social
Direcció General de Cooperació